

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ MIASTA I GMINY W OŻAROWIE ZA ROK 2006

I. ORGANIZACJA BIBLIOTEKI

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Ożarowie jest samorządową instytucją kultury, która realizuje swe statutowe założenia tzn. gromadzi, opracowuje, udostępnia zbiory, udziela informacji oraz popularyzuje książkę i czytelnictwo. Biblioteka działa na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z 1991r, ustawy o bibliotekach z 1997r oraz Statutu nadanego Uchwałą Rady Miejskiej z 2000 r.

Swoją działalność na terenie gminy biblioteka prowadziła poprzez trzy Filie wiejskie – w Glinianach, Lasocinie i Jakubowicach.

Stan zatrudnienia w naszym zakładzie pracy wynosił 11 pracowników na 9 i ¼ etatu, z czego na Filiach po 1 osobie, z wyjątkiem Jakubowic, gdzie ze względu na prowadzoną działalność edukacyjno-kulturalną zatrudnione są 2 osoby.

W Ożarowie Biblioteka pracowała w systemie dwuzmianowym w godzinach 7.00-17.00, natomiast na Filiach w jednozmianowym.

W bibliotece w Jakubowicach pod kierunkiem bibliotekarza prowadzone były przez cały rok zajęcia z dziećmi w cyklu *Maluch w bibliotece*.

II. BAZA LOKALOWA

Baza lokalowa bibliotek nie uległa zmianie. Przeprowadzono jedynie niewielkie prace remontowe - w Filii bibliotecznej w Lasocinie wymieniono okna, w Jakubowicach wykonano przejście między pomieszczeniami bibliotecznymi i zamontowano drzwi przesuwne, w bibliotece w Ożarowie pomalowano pomieszczenia.

Wskazany byłby jednak kompleksowy remont lokalu biblioteki w Lasocinie.

III. SIEĆ I BAZA KOMPUTEROWA

W ramach posiadanych środków własnych Biblioteka zakupiła sprzęt informatyczny na wymianę przestarzałego serwera i nowy komputer wraz z oprogramowaniem i drukarką do Filii bibliotecznej w Jakubowicach. Do Ożarowa zakupiono czytniki i kody kreskowe, które będą wykorzystane do zabezpieczenia materiałów bibliotecznych i usprawnienia obsługi czytelników. Poza tym utworzono dodatkowe stanowisko komputerowe w czytelni biblioteki dla potrzeb bibliotekarza.

IV. GROMADZENIE I SELEKCJA ZBIORÓW

Jednym z głównych zadań Biblioteki jest gromadzenie materiałów bibliotecznych. W roku 2006 do zbiorów włączono 2040 jednostek inwentarzowych na kwotę 32136,35zł (są to wpływy z różnych źródeł: zakupy, dary, książki otrzymane w zamian za zagubione). Zakupiono 1949 vol. na sumę 30998,28 zł, z czego 16000 zł stanowiła dotacja celowa Ministerstwa Kultury w ramach programu operacyjnego *Promocja czytelnictwa*, a pozostałe środki w kwocie 15000 zł pochodziły z budżetu.

W ramach darów od osób prywatnych i instytucji otrzymano 45 książek na kwotę 673,77zł. Czytelnicy w zamian za zagubione egzemplarze oddali 46 vol. na wartość 464,30 zł.

Wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców miasta i gminy wyniósł 16,5 vol. i wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,1.

Nabytki systematycznie opracowywano pod względem formalnym i rzeczowym. Na bieżąco prowadzone były katalogi: tradycyjny i komputerowy, do obydwu wprowadzone zostały wszystkie przybytki. Wykonywano kopie katalogu książek, które udostępniano w czytelni internetowej.

Z końcem 2006 r zakończono prowadzenie katalogu tradycyjnego w bibliotece w Ożarowie. Od 2007 roku opracowanie zbiorów i katalog biblioteki będzie prowadzony wyłącznie w wersji elektronicznej.

Książki do zbiorów Biblioteki nabywano w wydawnictwach, hurtowniach gdzie otrzymywaliśmy szeroką ofertę książek oraz wysokie rabaty i szybką dostawę zamówionych materiałów.

Podczas gromadzenia księgozbioru uwzględniano listy bestsellerów oraz sugestie i zapotrzebowania czytelników, które z biegiem lat ulegają coraz większym przemianom. Obecnie kierują się w stronę książki naukowej, popularnonaukowej a częściej podręczników akademickich. Sytuacja ta ma związek ze stale rosnącą liczbą osób uczących się, studiujących, wysokimi cenami książek oraz ich dostępnością w bibliotekach uczelnianych.

Dlatego, od kilku lat zauważamy rosnący udział tego typu literatury w nabywanych materiałach bibliotecznych – obecnie stanowi 25% ogółu. Jednak nadal najczęściej gromadzimy książek dla najmłodszych czytelników – 43%, bowiem oni stanowią najliczniejszą grupę naszych odbiorców.

Z ogółu przybytków do Biblioteki w Ożarowie włączono 1205 vol., do Filii w Glinianach 233, w Jakubowicach 383 i do Lasocina 219.

Na bieżąco prowadzone były prace konserwacyjne zbiorów udostępnianych. Mimo to, przy tak dużym księgozbiorze i wieloletnim użytkowaniu niezbędna jest okresowa selekcja i wycofanie książek zniszczonych, zacytanych, zdezaktualizowanych czy dekompletów. W roku 2006 ubytkowano 1587 vol., z czego około 600 (z tytułów wieloegzemplarzowych posiadanych w naszych zbiorach) przekazano do bibliotek szkolnych na terenie naszej gminy.

Stan zbiorów na koniec roku 2006 wyniósł 77037 vol. i 13 zbiorów specjalnych w tym w Ożarowie 41341 vol., w Glinianach 11617, w Jakubowicach 12470 i w Lasocinie 11627.

Wychodząc naprzeciw zainteresowaniom i zapotrzebowaniom czytelników Biblioteka prenumeruje czasopisma o różnej tematyce: edukacyjne, techniczne, informatyczne, społeczno-polityczne, dziecięce i kobiece. W sumie 53 tytuły, po 6-7 na filiach.

V. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

1. W roku 2006 zarejestrowano w naszych bibliotekach 2476 czytelników, którzy odwiedzili nas 20622 razy. Są to dobre wyniki, ale niestety i u nas obserwujemy spadek wypożyczeń. Mimo bogatego i stale uaktualnianego księgozbioru liczba czynnych czytelników maleje. Obserwujemy wzrost liczby użytkowników przypadkowych trafiających do biblioteki tylko raz, w poszukiwaniu jednej książki.

Myślę, że współczesne czasy, szybkie tempo życia i wielka dostępność łatwej rozrywki tj. telewizora, komputera, Internetu, powoli odsuwa książkę na boczny tor.

Przechodząc do statystyk, czytelnicy zarejestrowani w naszej Bibliotece wypożyczyli 52830 vol. i 2976 egzemplarzy gazet i czasopism.

Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców naszej gminy wyniósł 474 vol., a zasięg czytelniczy 21% czyli co 5 mieszkańiec naszej gminy jest czytelnikiem Biblioteki w Ożarowie lub jej Filii.

2. Od lat najliczniejszą grupę czytelników stanowią dzieci i młodzież ucząca się i studiująca. Procentowy udział tych czytelników w stosunku do roku ubiegłego zmalał i wyniósł 66,5%. Nasuwa się wniosek, że także ta grupa odbiorców coraz częściej sięga po książkę tylko w celach edukacyjnych. Jej obecność w bibliotece nie jest niestety wynikiem rozwiniętych zainteresowań czytelniczych.

Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby niezatrudnione tj. bezrobotni, emeryci, których procentowy udział w populacji czytelników wyniósł 16%.

3. Od kilku lat obserwujemy wzrost wypożyczeń literatury popularnonaukowej i naukowej, głównie wydawnictw z dziedziny socjologii, psychologii, historii, nauk ekonomicznych, prawniczych.

Czytelnicy w celach rozrywkowych najchętniej sięgają po literaturę społeczno-obyczajową (w tym romanse) , sensacyjną, horrory i kryminały, a dopiero potem po literaturę piękna polską, obcą, poezję i dramat.

Z tych trzech kategorii najczęściej udostępniane są lektury.

4. Biblioteka prowadzi także wypożyczenia międzybiblioteczne, na życzenie czytelników sprowadzamy z innych bibliotek potrzebne książki. W roku 2006 zrealizowano 15 zamówień od czytelników indywidualnych.

VI. CZYTEL尼亚

Potrzeby informacyjne użytkowników w dużym stopniu zaspokaja bogaty księgozbiór podręczny, którego uzupełnieniem jest czytelnia internetowa wyposażona w 3 komputery otrzymane w ramach programu IKONKA. W ciągu roku z Internetu skorzystało ponad 4900 użytkowników, którym udostępniono komputerowe bazy danych, możliwość wydruków z baz własnych i obcych. Czytelnicy coraz częściej wybierali komputer i Internet jako podstawowe źródła wiadomości.

W ciągu roku bibliotekarze udostępniili prezencyjnie dla ponad 9300 użytkowników około 7100 tytułów książek i czasopism, w celu udzielenia ponad 7300 informacji.

VII. DZIAŁALNOŚĆ UPOWSZECHNIENIOWA

Biblioteka Publiczna w Ożarowie podejmuje szereg działań przybliżających społeczeństwu naszą działalność, promujących książkę i czytelnictwo. Ofertę swoją kierujemy do różnych grup społecznych. W proponowanych przez nas imprezach w roku 2006 wzięło udział około 2300 uczestników.

Zajęcia edukacyjno-biblioteczne wpisały się już na stałe w program działalności Filii bibliotecznej w Jakubowicach. Od pierwszego spotkania w 2003 roku minęło już kilka lat, ale ta forma zajęć cieszy się stałym zainteresowaniem dzieci i rodziców. Gromadzimy uczestników w wieku 2-5 lat. Podczas spotkań dzieciaki słuchają bajek, uczą się opowiadać, rysować, malować, przygotowują inscenizacje bajek, uczą się pracy w grupie, co ułatwia im w przyszłości start w życie szkolne.

Odbyło się 71 zajęć, w których uczestniczyło średnio 6 dzieci.

W turnieju *W świecie bajek Jana Brzechwy* zorganizowanym przez Filię w Lasocinie wzięli udział uczniowie z miejscowej szkoły, którzy wykazali się wieloma talentami począwszy od plastycznych przez literackie po aktorskie. Biblioteka organizowała także konkursy: czytelnicze na najaktywniejszego czytelnika, plastyczne, wystawy.

Po raz kolejny Biblioteka uczestniczyła w akcji *Cała Polska czyta dzieciom*. Podczas cotygodniowych spotkań z przedszkolakami czytaliśmy bajki autorów znanych i tych początkujących, ale bawiące i uczące, do których dzieci wykonywały prace plastyczne.

Jak co roku Biblioteka włączyła się w obchody Dni Ożarowa organizując kiermasz książki oraz wielkie czytanie bajek Brzechwy i Tuwima, w którym wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych Ożarowa oraz miast partnerskich Krościenka i Spiskiej Beli.

W minionym roku kontynuowane były spotkania z pisarzami *W kręgu literatury dziecięcej*. W ramach tego cyklu gościliśmy Wandę Chotomską oraz Pawła Beręsewicza.

Aby uczcić obchody 160 rocznicy urodzin Sienkiewicza zorganizowaliśmy wystawę poświęconą temu pisarzowi i jego związkom z Kielecczyzną oraz spotkanie z Lidią Putowską kierownikiem Muzeum Sienkiewicza w Oblęgorku. Natomiast etnograf Janina Skotnicka przybliżyła młodzieży obrzędowość świąt Bożego Narodzenia.

Do corocznej tradycji przeszło już pasowanie dzieci na czytelników, organizowane w Ożarowie, Glinianach i Jakubowicach.

Poza tym prowadzone były lekcje biblioteczne dla młodzieży szkolnej, a podczas ferii zimowych zajęcia pod hasłem *Moje przygody z krasnoludkami*, podczas których dzieci słuchały bajek, lepiły z plasteliny oraz pisały bajeczki. Wymieniłam tylko ważniejsze formy pracy Biblioteki w minionym roku, które prezentują zakres naszej działalności. Jest ona różnorodna i uwarunkowana zapotrzebowaniem danego środowiska.